

utan intuition och känsla. Den söker genom intuitionen kontakt med universum som helhet”.

Dessa tankar om religion har gett stora återverkningar i europeisk teologi och kultur. De nordiska länderna är inget undantag. I Sverige fördes denna tradition vidare vid Lunds universitets teologiska institution genom Gustaf Aulén (1879-1977) och Anders Nygren (1890-1979), båda professorer i Lund och sedermera båda biskopar i Strängnäs respektive Lunds stift. Auléns och Nygrens a-teoretiska kristendomstolkning ledde fram till den dräpande kritiken av kristendomens sanningsanspråk, eller avsaknaden därav, i svensk teologi genom Ingemar Hedenius (1908-1982) *Tro och vetande* 1949. En bok som för många blev (den slutgiltiga) anledningen att lämna tron för gott eller, alternativt, fly in i en subjektiverad och skyddad kristendom som inte var åtkomlig för kritik. Generationer av präster och lärare har blivit undervisade i denna teologi även om vi numer kan skönja en ny öppenhet i svensk teologi.¹

En sak som ofta glöms bort i sammanhanget är att både Kant och (kanske ännu mer Schleiermacher) försökte i sin tid och situation försvara den kristna tron, d.v.s. de bedrev apologetik. Men försvaret blev istället en förlustreträtt, en kompromiss som vi fortfarande inte återhämtat oss ifrån. Konsekvensen av Schleiermachers och Kants apologetik är en separation av verkligheten i två sfärer – tro och vetande, förnuft och känsla, det offentliga och det privata.

Vad vi behöver är en apologetik som istället kan sammanföra dessa två sfärer. Annars kommer den kristna tro att förbli en privatsak, något som man inte kan diskutera offentligt. Det innebär en apologetik som inte endast argumenterar med förnuftet (eller känslan eller tron etc.) utan demonstrerar den kristna trons sanning på livets alla områden; att kristen tro beskriver verkligheten som den är. Först då kommer den kristna tron inte bara att bli relevant igen utan också sann mot sitt ursprung. Först då kommer den kristna tron kunna försvaras och också kunna peka ut inkonsekvenser i andra sätt att se på och leva i världen. För världen skapades av Gud och den är gjord så att vi kan leta oss fram till honom eftersom att den innehåller gränser och karaktärsdrag som vittnar om en Skapare (Apg. 17:26-8). Det är till denna skapelse som den kristna tron är det starkaste genväret. Alla andra svar kommer att reducera tron till något den inte är, så som Kant (moral) och Schleiermacher (känsla). Evangeliet talar om skapelsen – inte för att det står skapelsen emot utan för att det är själva hjärtat i Guds pågående skapelseverk. Alltså behöver vi inte sälja ut den kristna trons sanning, för den berör allt, hela verkligheten i dess fullhet.

Må Gud höra vår bön och bistå oss!

I detta nummer...

Slaveri, lidande och helvetet är de svåra ämnen som tre av våra författare tagit sig an i detta nummer. Först är vi både stolta och tacksamma för att fått tillåtelse

att publicera en föreläsning av Cambridgeforskaren i NT och tillika Warden för det evangelikala bibelforskningsinstitutet Tyndale House, Dr. Peter J. Williams². Artikeln möter med stor insikt och lärdom den vanliga invändningen att Bibeln och inte minst GT förespråkar slaveri.

Ray Baker är lärare vid CredoAkademin i Stockholm och doktorand i systematisk teologi vid Åbo Akademi. Baker har tagit sig an ett annat av de stora områden som ofta används som slagträ mot kristen tro – helvetet. Baker svarar utifrån C.S. Lewis författarskap. Artikeln ger oss inte förenklade argument och slutsatser utan visar öppet på en del av problemen i Lewis ståndpunkt samtidigt som hans spekulationer kan föra oss in i en djupare reflektion.

Bjørn Are Davidsen, civilingenjör och en flitig skribent om tro och vetande, har skrivit en artikel i ämnet lidandets problem. Han gör, med känslighet inför ämnets svåra natur, en god genomgång av olika typer av argument som använts i den religionsfilosofiska debatten de senaste årtiondena.

Till sist, efter de tre artiklar som behandlar onskor har vi en möjligen mer positiv artikel. Det är med glädje som vi ser hur *Theofilos* skandinaviska vision här tar ytterligare uttryck i form av en artikel av finlandssvenske Vesa Ollilainen, doktor i NT exegetik. Han ger oss en grundlig genomgång av några av Tapio Puolimatkas (professor i pedagogik) böcker. Puolimatkas har nyligen skrivit tre böcker om tro och vetande som har väckt mycket debatt. Vesa går här igenom varje bok och visar deras svagheter och styrkor och dess värde med en avslutande kritisk diskussion. Till sist skickar han med en uppmaning till att dessa böcker behöver översättas till andra språk så att de kan komma fler till del.

Tolle lege!

Stefan Lindholm
Redaktör

1. Se den insiktsfulla redogörelsen för utvecklingen i svensk teologi i Arne Rasmussen artikel 'A Century of Swedish Theology', *Lutheran Quarterly* 21:2, 2007, 125-162 (http://130.239.27.40/arne_filer/A-Century-of-Swedish-Theology.pdf. Senast hämtad 2011-03-17)
2. Texten här är en bearbetning och översättning av ett föredrag som Dr. Williams höll på European Leadership Forum, maj 2009 i Eger, Ungern.